

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 483
van **ELISABETH MEULEMAN**
datum: 17 juni 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijs in de gevangenis - Projecten en beleidsvisie

1. De consortia van het volwassenenonderwijs zijn per 1 januari 2015 opgedoekt. Een deel van hun (niet gekleurd voor onderwijs aan gedetineerden) budget besteden zij binnen de gevangenismuren aan bepaalde projecten. Op mijn schriftelijke vraag nr. 190 van 15 januari 2015 betreffende het onderwijsaanbod in de gevangenis, ging de minister dieper in op deze projecten.

In Antwerpen (Consortium Vol-ant), Hasselt (Consortium Limburg Zuid), Leuven (Consortium L4) en de Kempen (Consortium De Rank; de gevangenissen Hoogstraten, Wortel en Turnhout) werd naast de onderwijscoördinator bij wijze van proefproject een educatief consultant ingezet, die instaat voor de individuele leertrajectbegeleiding van gedetineerden. Dit werd gefinancierd met middelen van de consortia, die niet specifiek gekleurd waren voor onderwijs aan gedetineerden. De minister antwoordde op mijn vraag dat deze proefprojecten werden geëvalueerd en afgerond.

- a) Welk budget ging naar deze proefprojecten (uitgesplitst per project per jaar)?
- b) Wat was het resultaat van de evaluatie van deze proefprojecten? Kan de minister de evaluatie bezorgen?
- c) Proefprojecten dienen om te onderzoeken wat mogelijk goed structureel beleid zou zijn in de toekomst.

Zijn er plannen om dit werken met educatief consultants voort te zetten in de toekomst? Zo ja, wat zijn de timing en budget? Zo niet, waarom niet?

2. Daarnaast is Consortium Webros trekker van drie projecten rond het onderwijs aan gedetineerden: "Further Education for Female Prisoners" (FEFI) is een multilateraal (Grundtvig-)project in acht verschillende Europese landen, gefinancierd door het Europees programma Leven Lang Leren. Het ESF-project "Muren worden Deuren" is een proefproject in het Penitentiair Complex Brugge (PCB) dat de ervaring door tewerkstelling in de gevangeniskeuken erkent, valideert en uitbreidt met een onderwijsaanbod met een onderwijskwalificatie als beoogde finaliteit. En ten slotte "Techniek werkt": technisch onderwijs binnen de gevangenis.

Er bestond ook "Open Leren Achter Tralies" (Consortium Webros, Consortium COMENES, Provincie West-Vlaanderen): het onderhouden van een open leercentrum in de drie West-Vlaamse gevangenissen.

Wat betreft de projecten van Consortium Webros en Open Leren Achter Tralies:

- a) De toekomst van deze projecten zou in de gesprekken over de overheveling van de coördinatieopdracht van het onderwijs aan gedetineerden meegenomen worden.

Wat is het resultaat?

- b) Welk budget ging naar deze projecten (uitgesplitst per project per jaar)?

- c) Wat is de stand van zaken met betrekking tot deze projecten? Zijn zij nog lopende? Worden zij voortgezet? Met welke middelen? Indien zij eindigen, wanneer? Wat gebeurt er nu met dit budget?

3. Meer algemeen: het onderwijs aan gedetineerden in Vlaanderen en Brussel verdient een andere aanpak dan buiten de gevangensmuren. Wellicht is de minister op de hoogte van de volgende pijnpunten:

- Delers zijn moeilijk te halen binnen de context van de gevangenis. Uitstroom is groter dan buiten.
- Geen minimumaanbod waarin voorzien wordt per gevangenis (bv. basis Nederlands, basis wiskunde). Weinig mogelijkheden voor maatwerk binnen de centra voor volwassenenonderwijs (CVO).
- CVO's worden niet gestimuleerd door de huidige regelgeving om in een aanbod te voorzien in de gevangenis (indien dat wel zo is enkel de modules van een beroepsopleiding die makkelijk gefinancierd kunnen worden, i.p.v. een volledige beroepsopleiding).
- Gebrekkige financiering van het onderwijs aan gedetineerden (enkel in de lonen en werkingsmiddelen van de onderwijscoördinatoren wordt voorzien, geen lesmateriaal).
- Geen ondersteuning wat betreft afstandslernen (geen aanbod secundair onderwijs).
- Weinig flexibiliteit voor het behalen van certificaten zonder de les bij te wonen (vrijstellingsproeven zijn niet overdraagbaar van één CVO naar een CVO uit een andere regio).

De investeringen die we doen voor onderwijs aan gedetineerden betalen zich snel terug. Zowel de gedetineerde zelf als de hele samenleving vaart er wel bij.

Welke initiatieven zal de minister tijdens deze zittingsperiode nog nemen om tegemoet te komen aan bovenstaande problemen m.b.t. onderwijs aan gedetineerden, en aldus ervoor te zorgen dat er tijdens de gevangenisstraf voldoende mogelijkheid is tot het volgen van vorming en opleiding? Wat is de timing, en welk budget staat hiertegenover?

ANTWOORD

op vraag nr. 483 van 17 juni 2015

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. In de vraag verwijst de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verschillende initiatieven rond de coördinatieopdracht van het onderwijs aan gedetineerden; projecten op initiatief van één of meerdere consortia voor volwassenenonderwijs.

De consortia waren - zoals toen decretaal bepaald - verenigingen zonder winstoogmerk, die voor bepaalde opdrachten gesubsidieerd werden door de overheid. Het klopt inderdaad dat een deel van de subsidies gekleurd werd voor deze coördinatieopdracht in de gevangenissen. Naast de middelen die de consortia voor deze opdracht ontvingen, subsidieerde de overheid in een projectmedewerker onderwijs aan gedetineerden, die op Vlaams niveau aangestuurd werd door de decretale stuurgroep volwassenenonderwijs.

Vzw's die overheidssubsidies ontvangen zijn, wat rapportering betreft, gebonden aan afspraken met de subsidiërende overheid. In het geval van de consortia werden die afspraken geconcretiseerd in een samenwerkingsovereenkomst met de overheid. Aan de consortia werd niet gevraagd de boekhouding of jaarrekening voor de gekleurde subsidie of van externe bronnen gescheiden te rapporteren. Het is met andere woorden niet uit de formele documenten af te leiden *of* noch *hoeveel* de consortia van de niet-gekleurde subsidies bijkomend voor deze aangewend hebben. De deelvragen onder uw eerste vraag kunnen we dus niet beantwoorden.

In uitvoering van het Decreet betreffende de Hulp- en dienstverlening aan Gedetineerden van 8 maart 2013, werken we binnen de Vlaamse Regering aan de goedkeuring van een nieuw Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan gedetineerden 2015 - 2020. De resultaten van de evaluatie van de projecten die onder de consortia (hebben ge)lopen worden hierin in de mate van het mogelijke meegenomen.

Op 30 april 2015 heeft de Vlaamse Regering de coördinatieopdracht voor het onderwijs aan gedetineerden aan het VOCVO toegekend. Voor de uitvoering van deze opdracht zal het VOCVO samenwerken met onder andere de Federatie Centra voor Basiseducatie en de pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs.

2. Wat betreft de projecten van Consortium Webros en Open Leren Achter Tralies:

- a) Het ESF-project Muren worden deuren is beëindigd met een slotconferentie op maandag 22 juni. De bevindingen, ontwikkelde instrumenten en aanbevelingen werden gedissemineerd, onder andere naar het VOCVO. Bij het verdere uittekenen van het beleid inzake onderwijs aan gedetineerden, zal het VOCVO samen met de samenwerkende partners bekijken in welke mate arbeidsservaring in de gevangenis gevalideerd en aan een kwalificerend onderwijsstraject gekoppeld kan worden.

Wat de resultaten van de projecten Further Education for Female Prisoners en Techniek Werkt, daarvan heeft vzw. Webros tot nader order nog geen evaluatie aan de administratie bezorgd.

Open Leren Achter Tralies tenslotte, is een samenwerking tussen het provinciebestuur West-Vlaanderen en de West-Vlaamse Centra voor Basiseducatie. Deze samenwerking wordt daardoor niet gevat onder de verschuiving van de coördinatieopdracht onderwijs aan gedetineerden naar het VOCVO.

b-c) Zie antwoord op vraag 1.

3. In mijn Beleidsnota Onderwijs 2014 – 2019 heb ik opgenomen dat ik de sector van het volwassenenonderwijs zal versterken, zowel op organisatorisch vlak als op vlak van de financiering van de instellingen. Om het voor de Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie mogelijk te maken hun maatschappelijke opdracht naar de kwetsbare doelgroepen (zoals de doelgroep van gedetineerden) ten volle te kunnen opnemen, wil ik hier in het nieuw financieringssysteem aandacht aan besteden en meer autonomie geven aan de versterkte instellingen voor het volwassenenonderwijs om hun aanbod op basis van de regionale nood te laten uitbouwen.

Met betrekking tot de overdraagbaarheid van vrijstellingsproeven wil ik graag aangeven dat afspraken hierover vandaag al tot de autonomie van de instellingen behoren, waardoor centra – zoals ze reeds voor de modules in Aanvullende Algemene Vorming deden – onderling kunnen beslissen om gezamenlijk vrijstellingsproeven te ontwikkelen en te valideren.